

Arbetsmarknadsutsikterna våren 2017

VÄSTMANLANDS LÄN

En sammanfattning av prognosen
för arbetsmarknaden 2017-2018

Fortsatt stark svensk konjunktur får internationellt stöd

Sedan årsskiftet har utvecklingen i den globala ekonomin stärkts. Flertalet globala framåtblickande indikatorer pekar i positiv riktning och världshandeln har återfått styrka efter en svag utveckling under hösten 2016. Efter en utdragen period av relativt svag tillväxt i världsekonomin har således utsikterna för den globala tillväxten förbättrats. Efter att aktiviteten i den svenska ekonomin steg under 2016 bromsade tillväxten in något under första kvartalet i år. Vi väntar oss dock att tillväxten tar förnyad fart från och med andra kvartalet i år för att sedan fortsätta att utvecklas i god takt under resten av vår prognosperiod.

Optimismen står sig bland länets arbetsgivare

Konjunkturläget fortsätter således att vara starkt vilket bekräftas av näringslivet i Västmanlands län. Vårens intervjuundersökningar med länets näringsliv visar att företagen räknar med en bättre marknadsutveckling är normalt under prognosperioden. Starkast är förväntningsläget bland företag som är verksamma inom privata tjänster och inom byggverksamhet. Industrins förväntningar har mattats av något men arbetsgivarna räknar med en gradvis förbättrad efterfrågeutveckling på sikt. De offentliga verksamheterna räknar generellt med en oförändrad nivå på sin tjänsteproduktion.

2 400 fler jobb under prognosperioden

Den goda konjunkturutvecklingen och det ökade behovet av arbetskraft gynnar sysselsättningsutvecklingen i Västmanlands län. Jobbtillväxten väntas bli starkast inom både den privata och den offentliga tjänstesektorn. Vissa verksamheters möjligheter att utöka sina personalstyrkor väntas dock begränsas på grund av en ökad brist på arbetskraft.

Sammantaget väntas sysselsättningen öka med 1 300 personer mellan fjärde kvartalet 2016 och samma kvartal 2017 (vilket motsvarar en ökning på 1,1 procent) och ytterligare 1 100 personer mellan fjärde kvartalet 2017 och samma kvartal 2018 (en ökning på 1,0 procent).

Arbetslösheten ökar något

Trots det starka arbetsmarknadsläget räknar Arbetsförmedlingen med att arbetslösheten ökar under prognosperioden. Inflödet av nyanlända som omfattas av etableringsuppdraget väntas vara fortsatt högt vilket i nuläget får arbetslösheten att bli kvar på en relativt hög nivå. Samtidigt medför detta att arbetskraftsutbudet ökar vilket i sin tur är positivt då det på sikt möjliggör en ökad sysselsättning. Antalet inskrivna arbetslösa beräknas i slutet av 2018 att summeras till 12 200 vilket motsvarar en relativ arbetslöshet på 9,3 procent.

Stora utmaningar på länets arbetsmarknad

Arbetsförmedlingen står inför tre viktiga utmaningar de närmsta åren:

- Matchningen till arbete och utbildning
- Utrikes föddas etablering på arbetsmarknaden
- Hålla tillbaka långtidsarbetslösheten

En växande andel av de inskrivna arbetslösa har en svag ställning på arbetsmarknaden. Till dessa räknas högst förgymnasialt utbildade, utomeuropeiskt födda, personer med funktionsnedsättning och arbetslösa i åldrarna 55-64 år. 80 procent av de inskrivna arbetslösa i Västmanlands län ingår i någon av dessa grupper vilket kan jämföras med rikets andel på 75 procent. Samtidigt är arbetskraftsbristen rekordhög och vissa verksamheter förmår inte att växa på grund av bristen på personal. Detta visar på en rådande obalans mellan utbud och efterfrågan som riskerar att förvärras framöver.

För att komma till rätta med denna utmaning kommer det att behövas omfattande utbildningsinsatser under lång tid framöver. Här är det viktigt att Arbetsförmedlingen intensivt samverkar med kommuner, näringsliv och andra aktörer på arbetsmarknaden så att dessa resurser inte går förlorade. Det är också av stor betydelse att arbetsmarknadsutbildningen håller god kvalitet och är inriktad mot bristområden på arbetsmarknaden för att underlätta övergången till arbete. Många inskrivna arbetslösa saknar en fullständig grundskole- eller gymnasieutbildning. Här fyller den reguljära utbildningen en viktig roll där Arbetsförmedlingens egna utbildningar inte räcker till.

Länets befolkning och arbetskraft ökar tack vare de senaste årens tillskott från utrikesfödda. Detta möjliggör att även sysselsättningen kan öka och att den regionala tillväxten inte tappar fart. Men för att detta ska bli verklighet krävs en flexibel och inkluderande arbetsmarknad som tar vara på de lediga resurser som finns att tillgå. Här finns idag en stor outnyttjad resurs på arbetsmarknaden som samtidigt är i behov av omfattande stödinsatser av olika karaktär. Om inte dessa möjligheter tas till vara riskeras en situation med ökad långtidsarbetslöshet och ett växande antal luckor på arbetsmarknaden. Detta förutsätter en bred samverkan mellan Arbetsförmedlingen, kommunerna, näringslivet och övriga aktörer på arbetsmarknaden.

Prognosen i sin helhet finns att läsa på vår webbplats:

arbetsformedlingen.se/prognoser